

RŽURNÁL

Ročník 4

Jarné vydanie

apríl 2015

Magazín priateľov a cestujúcich Košickej detskej historickej železnice

RUŠŇOPARÁDA

VITAJTE NA RUŠŇOPARÁDE 2015!

Milí návštevníci, vitajte na najväčšom stretnutí priaznivcov železníc a železničnej techniky na východnom Slovensku. Vitajte v košickom rušňovom depe na už 15. ročníku obľúbenej Rušňoparády!

Tento rok sme pre vás pripravili hneď niekoľko výnimočných prevzapaní. Vôbec po prvýkrát k nám dorazila parná zubačka z Tisovca, ktorá je slovenským unikátom. Určite si nenechajte ujsť príležitosť zoznámiť sa s touto majestátnou mašinkou, obidva dni sa dokonca budete môcť povoziť na stanovišti rušňovodiča.

Z parných rušňov, samozrejme, nebudú chýbať povestná, tento rok už 131-ročná úzkorozchodná Katka, či ďalšie parné stroje

zo Slovenska a Maďarska. Historickú vlakovú techniku doplnia noblesné dobové vozne.

Najmodernejšie vlakové súpravy či rušne už tradične vzbudzujú pozornosť návštevníkov. Železničná spoločnosť Slovensko ich aj tento rok bude prezentovať v hojnom počte, pričom park koľajových vozidiel najväčšieho slovenského železničného osobného prepravcu stále narastá.

Milí návštevníci, veríme, že sa vám na Rušňoparáde 2015 bude páčiť a že váš záujem o vlaky ešte viac vzrastie. Práve oni sú najpohodlnejšie a najbezpečnejšie prostriedky, ktoré vás dopravlia do cieľa. Či už za prácou alebo na výlet. Ešte raz vitajte a cítte sa na Rušňoparáde 2015 ako doma!

Za organizátorov: Železničná spoločnosť Slovensko a občianske združenie Detská železnica Košice

MIMORIADNE VYDANIE

PROGRAM

SOBOTA 18.4.2015

? Hľadajte v legende na mape na str. 8-9

- 9:00 h** Otvorenie areálu. Vstup cez bránu č. 2 z ulice Pri bitúnku. **1**
- 10.10 h** Promenádný koncert Dychového orchestra mladých s mažoretkami Ragtime. **Miesto:** Hlavné pódium pri točni. **21**
- 11.00 h** Slávnostné otvorenie a Rušňoparáda na točni. **Miesto:** Hlavné pódium pri točni. **13**
- 11.30 h** Príchod veteránov z klubu Cassovia Retro – historická retrošou vozidiel. **Miesto:** Dolné parkovisko. **6**
- 13.00 h** Lietadlový prepad vlaku – prelet dvoch historických lietadiel priamo nad rušňovým depom s pyrotechnickými efektami. **Miesto:** Dolná časť depa. **7**
- 14.00 h** Anglická pošta – atraktívna súťaž rušňovodičov a ich zručnosti v neobvyklých disciplínach (parné rušne Malý Býček a Zubačka). **Miesto:** Dolná časť depa. **7**
- 15.00 h** Peter Stašák live – zmes populárnych piesní a melódií. **Miesto:** Hlavné pódium pri točni. **21**
- 15.45 h** Odchod nostalgických mimoriadnych vlakov z depa – odchod vlakov na Hlavnú stanicu, odkiaľ odídu na smery:
Prešov 16.00 h, Sečovce – Humenné 16.10 h, Medzev 16.20 h
Miesto: Mimoriadne nástupište v rušňovom depe **17**
- 20.30 h** Nočná paráda na točni – nočné fotenie parných aj súčasných rušňov na točni. **Miesto:** Hlavné pódium pri točni. **13**

NEDEĽA 19.4.2015

- 9:00 h** Otvorenie areálu. Vstup cez bránu č. 2 z ulice Pri bitúnku. **1**
- 11.00 h** Promenádný koncert Dychového orchestra mladých s mažoretkami. **Miesto:** Hlavné pódium pri točni. **21**
- 11.30 h** Príchod parnej „Mazutky“ 242 z Maďarska a mimoriadnych vlakov z Gelnice a Prešova. **Miesto:** Mimoriadne nástupište. **17**
- 12.00 h** Nedeľná Rušňoparáda na točni. **Miesto:** Hlavné pódium pri točni. **13**
- 13.20 h** Polícia zasahuje – akčná ukážka práce príslušníkov PZ SR. **Miesto:** Dolná časť depa. **7**
- 16.00 h** Ukončenie Rušňoparády 2015.

CELODENNÝ PROGRAM SOBOTA - NEDEĽA

- Katka a jej vagónik vozia malých aj veľkých.**
Miesto: Pri točni – horná časť depa. **20**
- Malý rušňovodič** – vozenie návštevníkov na stanovišti naozajstných rušňov. Dopoludnia el. Samko; popoludní parná zubačka. Začína sa vždy o 9.45 h.
Miesto: Dolná časť rušňového depa. **7**
- Minivláčik** – vozenie pre najmenších.
Miesto: Vedľa hlavného pódia. **22**
- Vlakom za gazdom** – zábavno-náučný farmársky dvor pre deti.
Stanovištia: u včelára, pekárka, bylinkárka, hospodárka, tvorivé dielne, šesťboj, kvízy a úlohy pre deti od 6 do 15 rokov.
Miesto: Pri vodnej veži. **15**
- Kino** – premietanie 5D kina a detských rozprávok, kino vo vagóne.
Miesto: Pod vodnou vežou. **19**
- Modelárske vagóny** – rušne a rušničky na modelovej železnici. **8**
- Modely rušňov J. Nováka trochu inak, výstava obrazov E. Cvengroša, bazár železničných suvenírov.**
Miesto: Horná časť rušňového depa. **19**
- Detské atrakcie** – Dve samostatné zóny určené deťom (nafukovacie hrady, šmýkačky, lanovka a maľovanie na tvár).
Miesto: Dolné parkovisko. **5** Za dolným pódium. **11**
- Výstava „Veľký príbeh o malej železnici“** – 60 rokov detskej železnice.
Miesto: Vodná veža. **14**
- Výstava historických a súčasných rušňov, vozňov a železničnej techniky.**
Miesto: Pri točni – horná časť depa. **13**
- Prehliadka historických autobusov, auto-veteránov.**
Miesto: Dolné parkovisko. **6** Sobota: 11.30 h – 15.00 h, Nedeľa: 9.00 h – 16.00 h

Vstupné na Rušňoparádu je platné pre oba dni. Deti: 0,50 €. Dospelí: 1,50 €.
Rodinný (2 rodičia + 2 a viac detí): 3,50 €. Viac informácií na www.rusnoparada.sk

Okružné jazdy retro-busom. Miesto: Pri hlavnej bráne **1**
Sobota: 10.00 h, 13.30 h, 15.30 h a 16.30 h
Nedeľa: 10.30 h, 14.10 h, 15.10 h

BEZPLATNÁ KYVADLOVÁ DOPRAVA – KAŽDÚ HODINU

DO DEPA

- Vlakom ZSSK:** Hl. stanica – Rušňové depo 8.15 – 18.15 h
- Autobusom DPMK:** Staničné nám B – Pošta 2 – Žel. nemocnica – Mlynská bašta – Vodná – Jakabov palác – Senný trh – Rušňové depo

Z DEPA

- Vlakom ZSSK:** Rušňové depo – Hl. stanica 8.45 – 18.45 h
- Autobusom DPMK:** Rušňové depo – Staničné nám. B 9.30 – 16.30 h
- Najlepšie: peši alebo na bicykli**

GALÉRIA HISTORICKEJ TECHNIKY

Predstavujeme najzaujímavejšie z parných a motorových železničných vozidiel:

U36.003 „Katka“ - najstaršia
Detská železnica Košice, o. z. (DŽK)

Úzkorozchodná parná lokomotíva U36.003 - Katka, vyrobená v roku 1884 v továrni Hagans v nemeckom Erfurte je najstaršou prevádzkovanou parnou lokomotívou v regióne strednej Európy. Za čias rakúsko-uhorskej monarchie vyrobili v Nemecku iba štyri takéto lokomotívy, ktoré boli určené pre novopostavenú trať z Gelnice do Smolníckej Huty.

Mašinka však počas svojho života niekoľkokrát vystriedala svoje pôsobisko. Z Hnileckej doliny putovala do Banskej Štiavnice, neskôr na stavbu Trate mládeže z Hronskej Dúbravy do Banskej Štiavnice a potom opäť na domovskú trať Mníšek nad Hnilcom - Smolnícka Huta až do zániku trate. V roku 1991 zavítala do Čermeľského údolia na detskú železnicu, kde premáva dodnes.

40.006 - Zubačka TIVc 4296
OZ Zubačka Tisovec

Tohtoročnú Rušňoparádu spestrí po prvýkrát jedinečná technická pamiatka - ozubnicový

parný rušeň - zubačka - z Tisovca. Po niekoľkoročnej rekonštrukcii premáva od minulého roku v rámci muzeálnej prevádzky na jedinej európskej normálnorozchodnej ozubnicovej železnici Tisovec - Pohronská Polhora, kde napríklad prekonáva aj sedlo Zbojská.

Unikátny rušeň bol odkúpený z rumunského šrotoviska. Ide o stroj, vyrobený v roku 1908 v rakúskej lokomotívke Floridsdorf pre ozubnicovú železnicu v Sedmohradsku. Také sa až do začiatku 60. rokov 20. storočia používali aj na slovenskej ozubnicovej železnici.

V Košiciach sa budú môcť návštevníci Rušňoparády pozrieť na stanovišti rušňovodiča a zažiť jazdu na tomto unikátnom rušni.

242 Mazutka
MÁV Nosztalgia Budapest

Železničnú históriu Maďarska reprezentuje aerodynamický mazutový parný rušeň rady 242 z Budapešti. Rušeň dosiahol pri skúške rýchlosť až 161 km/h, čím sa stal najrýchlejším parným rušňom v Maďarsku. Spolu však MÁVAG v rokoch 1936 - 1940 vyrobila iba 4 kusy. Rušeň s pomerne malou zásobou paliva mal dojazd 200 - 250 km. Zaujímavosťou je, že bol v Európe posledný aerodynamický parný rušeň nasadzovaný na vlaky podľa grafikonu. Naposledy tieto rušne jazdili ako zdvojené na ťažké expresy Balt - Orient na trati Budapest - Biharkeresztes.

Malý býček 422.0108
- malý, ale silný
Klub historickej techniky Zvolen,
o. z. (KHT)

Najstarší prevádzkovaný, normálne rozchodný parný rušeň na Slovensku, sa v tomto roku lúči s priaznivcami na celom Slovensku. Po 113 rokoch končí s aktívnou „kariérou“ a odchádza do zaslúženého dôchodku. Malý býček slúžil v riadnej prevádzke až do r. 1970. Po jeho znovuzrodení v roku 1998 jazdil na rôznych mimoriadnych nostalgických vlakoch na Slovensku, v Maďarsku, Česku a Rakúsku. Viezol napríklad pancierový vlak, alebo spomienkový deportačný vlak do Osvienčimu.

Malý býček sa teda lúči s kolegami Slovenska, no členovia KHT Zvolen už finišujú rekonštrukciu ďalšieho parného stroja rady 354.1178 „Všudyblka“ z roku 1931 a Malý Býček sa stane statickým historickým exponátom vo Zvolene.

477.013 - Papagáj
Klub železničných historických vozidiel Poprad, o. z. (KZHV)

Parný rušeň 477.013 je trojvalcový trojčlenný tendrový parný rušeň na prehriatu paru, určený

pre rýchlu prímestskú dopravu. Vyrobili ho v roku 1951 v závode ČKD a je jedným zo 60 výkonných trojčlenných tendroviek. Tento rušňový typ sa uplatňoval v prevádzke až do 70. rokov 20. stor. Meno Papagáj dostal podľa charakteristického pestrého sfarbenia. Členovia Klubu železničných historických vozidiel v Poprade na ňom vykonali zásadné opravy, ktoré ho predurčujú ešte na dlhú službu na nostalgických vlakoch u nás i v zahraničí.

Inšpekčná drezína Škoda 1202
ŽSR Spišská Nová Ves

Populárna drezína vznikla úpravou rovnomenného cestného automobilu Škoda 1202. Má 5 miest a do muzeálnych zbierok ju zaradili až v roku 2009. V období vzniku železníc patrili dreziny medzi obľúbené prostriedky služobnej či inšpekčnej prepravy po dráhe. Využívali ju malé skupiny železničných úradníkov, traťmajstrov či iných kontrolórov, napríklad aj na rozostavaných tratiach. Pre ich nižšiu bezpečnosť boli neskôr stiahnuté z prevádzky. Vystavenú drezínu udržiavajú nadšenci z radov zamestnancov ŽSR v obvode Spišská Nová Ves.

M 131 - populárny Hurvínek
Klub historických kolajových vozidiel, o. z. Košice (KHKV) a Klub historickej techniky Zvolen, o. z. (KHT)

Najrozšírenejšie osobné motorové vozne, ktorými sa do školy, do práce či na výlet previezli azda všetci súčasní dôchodcovia. Vyrábané boli v rokoch 1948 - 1951 v podniku TATRA Kopřivnice a neskôr vo Vagónke Studénka. Spolu ich z dielni vyšlo až 549 kusov. Premávali prakticky na každej lokálke v Československu, kde nahrádzali parnú prevádzku. Na Slovensku v rámci muzeálnej prevádzky premáva niekoľko takýchto motorových a prípojných vozňov. V Košiciach predstavujeme najmladší, a aj najstarší z nich: M 131. 1125 (KHKV), M 131.15 38 (KHKV), M 131. 1053 (KHT)

T 466.0254 - Pielstick
Klub železničných historických vozidiel Poprad, o. z. (KZHV)

Motorový rušeň bol vyrobený v Turčianskych strojárňach v Martine v roku 1979. Jeho zvláštnosťou je použitý francúzsky licenčný komôrkový motor Pielstick. Výhoda tohto motora spočívala v nízkej hmotnosti a dokonalejšom spaľovaní, čo však bolo vyvážené vyššou spotrebou. Z viac ako 300 kusovej

série sa celkovo v bývalom Československu v prevádzkyschopnom stave zachovali len štyri rušne. Ostatné rušne sa podrobili rozsiahlej rekonštrukcii na rad 736 a 714. Na Slovensku sa zachovali v muzeálnej prevádzke dva rušne tohto typu, v Poprade a vo Zvolene.

T478.1201 Cecaňa
Albatros klub Bratislava

Motorový rušeň je skriňový štvornápravový dieslový rušeň s kabínami strojvodcu na oboch koncoch. Pohon zabezpečuje štvordobý radový šesťvalcový preplňovaný naftový motor s trakčným dynamom a štyrmi trakčnými motormi. Jedná sa o jeden z najvydarenejších rušňov pražskej lokomotívky ČKD. Overovacia séria piatich rušňov bola vyrobená do konca roku 1966, do mája 1971 boli vyrobené tri série. Vyrábala sa v rokoch 1964 - 1971. V prevádzke sa nazýva Zamračená alebo Bardotka, na východe Slovenska ho nazývali aj Pegas, na západe zasa Cecaňa.

Viac informácií o vozidlách na www.rusnoparada.sk

RUČNÁ HASIČSKÁ STRIEKAČKA

Na tohtoročnej Rušňoparáde sa predstaví aj Dobrovoľný hasičský spolok v Medzeve so svojou unikátnou historickou ručnou striekačkou. Hasičský spolok v Medzeve založili už v roku 1878. V roku 1887 mala hasičská jednotka v Medzeve 2 ručné striekačky a niekoľko metrov hadíc. Najstaršia technika ktorou disponuje DHZ Medzev je ručná striekačka z roku 1877.

GALÉRIA SÚČASNEJ TECHNIKY

**Dieselmotorová jednotka
série 861**

Nová moderná dieselmotorová jednotka určená pre regionálnu a medziregionálnu dopravu. Vďaka jej nasadeniu v okolí Nových Zámok a Humenného došlo k viditeľnej zmene na týchto regionálnych tratiach. Jednotky sú vybavené klimatizáciou, uzavretými toaletami, priestorom pre bicykle, kočíky či invalidné vozíky. Pri sedadlách je elektrická zásuvka 203 V, súčasťou toaliet je prebaloovací pult. Na bezpečnosť dohliada kamerový systém, informácie o vlaku prinášajú vonkajšie aj vnútorné panely doplnené zvukovým hlásením. Kostra kabíny rušňovodiča je vyrobená z ocelových profilov a spevnená kovovým rámom tak, aby odolala zrážke s kamiónom s 15 tonovou cisternou. Na Slovensku bude do konca roka 2015 premávať 32 takýchto vlakov, z toho 16 na východe na tratiach Košice – Humenné, Humenné – Stakčín, Humenné – Prešov, Humenné – Medzilaborce, Prešov – Bardejov.

**Elektrická poschodová jednotka
série 671**

Jednotka je konštruovaná na rýchlosť 160 km/h, čo je maximálna rýchlosť na koridorových tratiach ŽSR. EPJ má vysoké zrýchlenie, rýchlosť z 0 na 120 km/h dosiahne za 65 sekúnd a rýchlosť 160 km/h za 90 sekúnd. Podobne je to aj so

spomalením pri brzdení. Kvôli bezpečnosti cestujúcich je brzdenie pozvoľné. Pre praktické využitie maximálnej rýchlosti je podmienkou vzdialenosť staníc aspoň 10 km. Priestory v jednotke sú monitorované kamerovým systémom, v jednotke je umiestnených 15 kamier, obraz sa prenáša na obrazovku na stanovište rušňovodiča a ukladá na záznamové zariadenie. Klimatizácia je automatická, rušňovodič len na začiatku zmeny zapne činnosť klimatizácie na stanovišti a vlakvedúci ju môže regulovať – pridávať/uberať. Ak svieti slnko, na hornom poschodí (šikmé okná) môže ísť chladenie a dole kúrenie. Do konca roka 2015 bude na Slovensku jazdiť 19 takýchto jednotiek, z toho 4 na východe, na tratiach Košice – Lipany, Košice – Čierna nad Tisou, Košice – Poprad.

Rušeň série 350

Rušne určené, okrem iného, aj na vozbu IC vlakov na trati Bratislava – Trenčín mohli ísť vlaky Bratislava – Košice/Humenné (a späť). ZSSK celkovo vlastní 18 takýchto rušňov, z čoho 9 má nainštalované zabezpečovacie zariadenie ETCS Level 1, ktoré je podmienkou na infraštruktúre ŽSR, aby v úseku Bratislava – Trenčín mohli ísť vlaky rýchlosťou vyššou ako 120 km/h, t. j. 160 km/h. Zvyšných 9 (bez ETCS) je určených pre medzinárodnú vozbu vlakov najvyšších kategórií EC/EN na ramene Budapešť – Bratislava – Praha.

Rušeň série 361

Nový slovenský rušeň pod staršou kapotou rušňov 163. Pre ZSSK ho prerobili ŽOS Vrútky. Okrem skrine zostali podvozky, motory

Rušeň série 757

Rušeň vznikol prerobením starších rušňov 750 a 754, pôvodné ostali len rám a podvozky. Pri tvorbe v ŽOS Zvolen mysleli aj na ekológiu a rám je upravený na zachytávanie ropných produktov v prípade úniku. Rušňovodiči ocenia nielen klimatizáciu, ale aj umývadlo s tečúcou teplou vodou, chladničku, rýchlovarnú kanvicu, mikrovlnku či obsluhu rušňa prostredníctvom dotykovej obrazovky.

**Dieselmotorová jednotka
série 840 - Vrana**

Dieselmotorová jednotka série 840 jazdí na Slovensku od roku 2003. Celkom 6 kusov vyrobilo konzorcium firiem Stadler, Bombardier a ŽOS Vrútky. Je to jediné vozidlo ZSSK, ktoré má motor Mercedes. Maximálna rýchlosť

takmer 39 metrov dlhý a 59 ton ťažkej súpravy je 115 km/h. Vďaka vzduchovému vypruženiu podvozok jazdí veľmi plynule takmer bez otrasov. Aj keď je to dieselové vozidlo, má elektrický prenos výkonu, čo znamená, že spaľovací motor poháňa trakčný alternátor, ktorý vyrába energiu na pohon trakčných motorov. Modré vlaky s prezývkou «Vrana», stretáme na tratiach Poprad-Tatry – Kežmarok – Stará Ľubovňa a Studený Potok – Tatranská Lomnica.

Motorový vozeň série 812

Motorový vozeň, jazdí na regionálnych tratiach. Vyrábala sa v rokoch 2002 – 2006 (64 kusov), rekonštrukciu vozidiel série 810. Okrem výkonnejšieho motora prešiel zmenami aj interiér, ktorý bol odhlučnený, dostal pohodlnejšie čalúnené sedadlá. Vo väčšine vozidiel je informačný systém, ktorý cestujúcich upozorňuje na nasledujúcu i cieľovú stanicu. Raritou je vozeň s číslom 812.008, ktorý vyrobili vo verzii LUX. Má klimatizáciu, špeciálne automatické dvere a sedadlá ako v IC vlaku.

**Motorová jednotka série 813 -
Bageta**

Názov „Bageta“ preto, lebo je poskladaná z dvoch častí. Jazdí na lokálnych tratiach s kratšími vzdialenosťami. Motorové vozne sú v strede spojené kĺbom ako v autobusoch. Prototyp vyšiel zo

ŽOS Zvolen v roku 2006. Súčasťou nových jednotiek je vizuálny informačný systém pre cestujúcich a kamerový systém s monitorom u rušňovodiča. Jeho kabína je klimatizovaná, vetranie jednotky je vyriešené pretlakovou ventiláciou zo stropných otvorov pomocou tunelov.

Rušeň série 163 - Persing

Železničiarim mu nepovedia inak ako Persing. Prezývku dostal podľa balistických rakiet Pershing, ktoré Američania počas studenej vojny umiestnili v Európe. S raketami mal spoločné nielen to, že mal veľmi dobré zrýchlenie (až dvojnásobné v porovnaní s predchodcom), ale pre časté poruchy mal aj «krátky dolet». Tieto škodovkárske rušne jazdili na osobných vlakoch v Československu aj v Taliansku.

**Elektrická jednotka série 460 -
Pantograf**

„Pantograf“ – pod týmto menom ho poznajú železničiarim i cestujúci, má pred sebou možno posledný rok prevádzky. Vo svojich začiatkoch, okolo roku 1976, to bol moderný vlak, s centrálnym zatváraním dverí. Ľudia si ho obľúbili, hoci cesta vlakom z Košíc do 30 km vzdialeného Prešova trvá o 10 minút viac ako autobusom. Postupne ho nahrádzajú elektrické poschodové jednotky 671.

Rušeň série 754

Vyznačoval sa novinkou, spôsobom radenia rýchlostí. Dovtedy

klasický kontrolér (volant, ktorým sa radí postupne 8 rýchlostných stupňov) nahradila páka plynulej regulácie výkonu (tzv. rajčák), ktorý zabezpečuje plynulejší a efektívnejší rozjazd aj s maximálnym zaťažením vlaku. Automatická regulácia rýchlosti umožňuje rušňovodičovi navoliť rýchlosť, ktorú rušeň dokáže sám udržiavať.

Rušeň série 199

Do pôvodnej motorovej rušne namontovali akumulátorové batérie a dnes sa používa výhradne na posun. Bez privesenej záťaže prejde na jedno nabitie cca 105 km. Záťaž 100 ton odťahne do vzdialenosti 30 km a 230 ton do vzdialenosti 16 km. Samotný rušeň váži 23 ton. Má tichý chod, elektrický pohon neprodukuje emisie, preto je vhodný aj pre dlhodobejší posun v uzavretých halách.

Motorový vozeň série 810

Lahký motorový vozeň určený na vedľajšie trate. Vzhľadom na „pohodlie“ a malé vetracie okienka dostal prezývku ako kostitras, krabica, skleník. Bolo to prvé vozidlo s automaticky zatváracími dverami. Vyrábala sa v rokoch 1975 – 1984. Najstarší exemplár z tejto série, „Stakčinská strela“, jazdí v okolí Humenného. Na týchto tratiach by mali postupne ukončiť fungovanie všetky vozidlá tejto série.

LEGENDA

1. Hlavný vstup (vrátnica č. 2) a východ
2. Prvá pomoc - zdravotníci
3. WC
4. Občerstvenie WGS
5. Mega-šmýkačka
6. Veterány
7. Malý rušňovodič - vozenie detí na rušni
 - súťaže rušňov
 - prepád vlakov
8. Modelársky vagón Komárno
9. Dolné pódium
10. Mini - zoo
11. Skákací hrad, lanovka, detský kútik
12. Bočný vstup
13. Rotunda a točňa - výstava rušňov
14. Výstava vo vodnej veži
15. Vlakom za gazdom - farma pre deti
16. Kino vo vagóne - premietanie železničných filmov a rozprávok
17. Mimoriadne nástupište vlakov - kyvadlová doprava smer Hl. stanica.
 - Odchody a príchody nostalgických vlakov
18. Suveníry
19. 5D kino
20. Vozenie na Katke
21. Hlavné pódium (horné)
22. Minivláčik
23. Historická hasičská striekačka z Medzeva
24. Zauhľovací žeriav
25. Eurovlaky

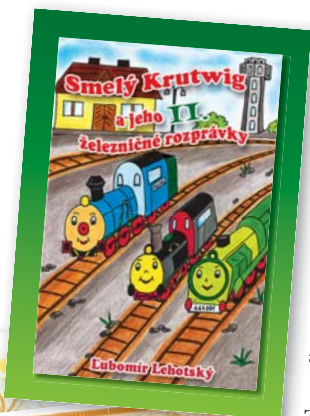
Rušňové depo ZSSK
Pri bitúnku 2, Košice

60 - VEĽA, ALEBO MÁLO?

Hoci má v názve prívlastok „detská“, v skutočnosti je už zrelým seniorom. Napriek tomu jej nechýba elán, smelý plán, ba ani vzácne, viac ako storočné, historické pamiatky. Reč je o Košickej detskej historickej železnici, ktorá si v tomto roku pripomína okrúhle 60. výročie. Pri tejto príležitosti, za pomoci najvýznamnejšieho partnera, ktorým je mesto Košice a ďalších podporovateľov, pripravila železnička 60 fantastických podujatí. Pozrime a pozvime sa na ne:

Jubilejný rok odštartoval skôr, ako kedykoľvek predtým. Začal sa zimnými a jarnými brigádami, prvýkrát sa na normálne-rozchodnej trati z Košíc do Medzeva predviedla nová akvizícia detskej železnice – motorák 810.626, aby v polovici apríla účinkoval aj na východniarskom železničnom šialenstve - Rušňoparáda 2015.

Ťahúň detskej železnice Katka, najstarší funkčný parný rušeň v strednej Európe, začne naostro zarezávať v Čermelskom údolí už 25. apríla a potom sa to už nezastaví prakticky až do Mikuláša: Dni mesta Košice na 1. mája, atraktívne nočné jazdy na Noc múzeí či Noc svetiel, bohatý jarný a letný program pre mamičky, oteckov a ich deti, divadelné, hudobné, zábavné či športové popoludnia, vydanie špeciálnych pamätných cestovných lístkov, knižnej publikácie, premiéra krátkeho filmu... Všetky informácie nájdete na www.detskazeznica.sk, alebo v médiách. A napokon príde to najdôležitejšie!

VEĽKÉ PREKVAPENIE v podobe nového parného rušňa Krutwig, ktorý bude ďalším unikátom na Košickej detskej historickej železnici.

Zatiaľ možno povedať, že v reštaurátorských dielňach Múzea starých strojov v českom Žamberku, je všetko na najlepšej ceste. Tamojší majstri mašinku do detailu rozobrali a momentálne sa nanovo rodí nový Krutwig.

Lokomotíva bola zakúpená v značne zlom stave. Mnohé veci chýbajú a keďže produkcia parných lokomotív už vo svete skončila, všetko treba vyrábať nanovo. Napriek tomu to bude mašinka silná, pohladná a spoľahlivá.

Na jej opravu nám však treba ešte „fúru“ peňazí a materiálu. Aj preto by sme vás poprosili o pomoc. Materiálnu aj finančnú. Parná lokomotíva sa na Slovensku nerodí každý deň. Je to unikát, ktorý bude jediným rušňom tohto typu, zachovaným na Slovensku. Nielen vo vystavovateľnej, ale predovšetkým funkčnej podobe.

Pýtate sa čo bude s Katkou? Katka bude aj naďalej súčasťou detskej železnice, vzhľadom na svoj vek si však vyžiada dôkladnejšiu opravu a reštaurovanie. Za ten čas bude spoľahlivo slúžiť a radosť rozdávať práve Krutwig, skúsený borec, o ktorého príbehu sa dočítate v pokračovaní Železničných rozprávok. Držte nám palce a ak môžete, pomôžte!

Napríklad zakúpením ZLATÉHO RUŠŇA či ZLATÉHO PODVALU, alebo aj rozprávkovej knižky o Krutwigovi. Stanete sa tak navždy súčasťou bohatej minulosti a silného príbehu o malej železnici.

Ľubomír Lehotský,
riaditeľ Košickej detskej
historickej železnice

ODVEZTE SA NOSTALGICKÝMI VLAKMI

18.4. SOBOTA

SPOLOČNÝ ODCHOD *nostalgických vlakov* je o 15:45 z areálu Rušňového depa na hlavnú železničnú stanicu. Stačí nastúpiť do správneho vozňa, ktorý ide vaším smerom (vo vlakoch platí osobitné vstupné).

TAM A SPÄŤ

SEČOVSKÁ STRELA (motorový vlak, Hurvínek M 131.1125 a M 240.039)

Košice (odchod z hlavnej železničnej stanice)	16.10 h
Trebišov (odchod)	17.13 h
Sečovce (príchod)	17.32 h
návrat do Košíc	19.20 h

MEDZEVSÝ EXPRES (motorový rušeň M 131.1053 - Hurvínek)

Košice (odchod z hlavnej železničnej stanice)	16.20 h
Moldava nad Bodvou (odchod)	17.00 h
Jasov (odchod)	17.16 h
Medzev (príchod)	17.23 h
návrat do Košíc	19.30 h

Košice (odchod z hlavnej železničnej stanice)	16.00 h
Kysak (odchod)	16.08 h
Prešov (príchod)	16.32 h

HUMENSKÁ STRELA (motorový vlak, Stakčínska strela 810.004)

Košice (odchod z hlavnej železničnej stanice)	16.10 h
Trebišov (odchod)	17.13 h
Michalovce (odchod)	17.35 h
Humenné (príchod)	18.50 h

IBA TAM

PREŠOVSKÝ RÝCHLIK (parný rušeň Papagáj 477. 013)

19.4.2015 Vstupné na jazdy si netreba vopred objednávať a rezervovať, kupujú sa priamo vo vlakoch.

19.4. NEDEĽA

PREŠOVSKÝ RÝCHLIK (parný vlak, súbežná jazda)

Prešov	9.50 h
Kysak	10.45 h
Kostolany n. Hornádom	11.00 h
Košice (príchod)	11.07 h

Cestujúci sa späť dopravujú riadnymi vlakmi ZSSK.

Zloženie súpravy: historický parný rušeň Papagáj 477. 013, 5 osobných vozňov z Prešova do Košíc na Rušňoparádu. V úseku Kostolany n. Hornádom – Košice bude vlak vedený súčasne s iným parným vlakom ako súbežná jazda.

RUDOHORSKÁ LOKÁLKA

Gelnica	9.10 h
Margecany	9.55 h
Kysak	10.40 h
Kostolany n. Hornádom	11.00 h
Košice (príchod)	11.10 h

V cene je vstup do RD na podujatie. Cestujúci sa späť dopravujú riadnymi vlakmi ZSSK.

Zloženie súpravy: Na trati Gelnica- Margecany motorák

PODPORUJÚ NÁS

KOŠICKÁ DETSKÁ HISTORICKÁ ŽELEZNICA

O pýtali sme sa niektorých známych osobností, prečo sa rozhodli podporovať aktivitu Košickej detskej historickej železnice, ako aj unikátny projekt opravy ďalšej parnej lokomotívy. Tá by mala na úzkorozchodnej trati v Čermeľskom údolí premávať do konca leta.

Richard Raši, primátor mesta Košice

„Detská železnica v košickom Čermeli je jedným z najnavštevovanejších a najatraktívnejších miest v Košiciach. Obyvatelia nášho mesta sú na svoju železničku právom hrdí. Myslím, že je veľmi dôležité zvelaďovať túto jedinečnú atrakciu a preto som veľmi rád, že sa našla v našom meste skupina zanietných ľudí, ktorí venujú svoj voľný čas, energiu a schopnosti nielen jej zachovaniu, ale

aj ďalšiemu rozvoju tohto unikátneho projektu. Za mesto Košice môžem povedať, že sa ich snažíme všemožne podporovať, pretože je v našom spoločnom záujme, aby detská železnica robila radosť aj nasledujúcim generáciám Košičanov a návštevníkov mesta.“

Pavol Gábor, generálny riaditeľ Železničnej spoločnosti Slovensko

„Nostalgia na železnici je fenomén, ktorý veľmi pozitívne ovplyvňuje pohľad na železnici ako takú. Krásne, na svoju dobu excelentné technické kúsky, dokážu pritiahnúť masy ľudí. Vedia vyvolať emócie. Pomáhať fandom, niekedy až fanatikom, klubom, ktoré udržuujú tieto mašinky pri živote, je ďaleko prospešnejšie a účinnejšie, než vylievať peniaze na kadejaké PR a marketingové

aktivity. A v kútiku duše obdivujem ľudí, ktorí venujú veľa svojho času, energie i prostriedkov, aby zachránili kus železničnej histórie. Páči sa mi ich zapálenie pre vec, chuť zvládnuť niečo, čo na začiatku vyzerá ako nemožné. Vďaka takýmto ľuďom máme možnosť prepadnúť sentimentu, keď rušeň vypustí kúdol dymu či pary a ozve sa pískanie. Nepoznám dieťa, ktoré by nemalo rado vlaky a všetci sme raz boli deťmi.“

Rudolf Schuster, bývalý prezident Slovenskej republiky a niekdajší primátor Košíc

„Vždy som bol presvedčený, že rozumný podnikateľ a rozumný občan určite na takéto aktivity prispeje. Samozrejme, bohatší viac, chudobnejší menej, každý podľa svojich možností tak, aby pomohol na svet

novej parnej lokomotíve. Verím vám, máte to dobre rozbehnuté. Takže ja sa prihováram, aby každý kto môže, svojím spôsobom prispel a pomohol! Darcovia si samozrejme zaslúžia zviditeľnenie a poďakovanie. Detskú železnici treba podporiť, lebo ako hrdí Košičania máme vzťah k technickým pamiatkám a k histórii mesta.“

Renáta Lenártová, viceprimátorka mesta Košice

„Detská železnica v Košiciach je významnou pamiatkou, neoddeliteľnou súčasťou novodobej histórie nášho krásneho mesta. Železnica je krásnou spomienkou na detstvo viacerých generácií

Košičanov a vítanou príležitosťou pre mladé rodiny s deťmi príjemne tráviť voľné chvíle v čarovnom prírodnom prostredí v bezprostrednej blízkosti mesta. Detská železnica si pre všetky tieto atribúty zaslúži podporu mesta Košice a dostáva ju od nás. Považujeme to za úplne samozrejme.“

Milan Kolcún, publicista a moderátor

„Pre mňa ako Košičana predstavuje detská železnica živú nostalgiu. A takisto je veľkou raritou, čím priťahuje aj turistov. A ešte čosi. Na Kube som obdivoval ľudí, ktorí vedú udržať pojazdným akokoľvek staré auto. Tu vidím konečne čosi podobné, i keď ide o staré lokomotívy. ▶▶

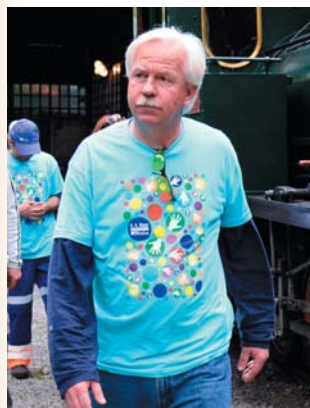
ORAVSKÝ HÁJ - harmónia pokoja, návrat k prírode

Brezovica 370
028 01 Trstená
tel.: 043 5393 781, 043 5321 701
email: oravskyhaj@oravskyhaj.sk
www.oravskyhaj.sk

PODPORUJÚ NÁS

zo str. 13 ►►

**Georg F. Babco, prezident
U. S. Steel Košice, s. r. o.**

„Detská historická železnica je unikátny projekt, kde sa deti z regiónu môžu zabaviť, ale sa i niečo nové naučiť. A prejsť od vláčikov vo svojej detskej izbe k skutočným lokomotívam a vozňom. Železničná doprava je dôležitá aj v našej hutníckej firme a viacerí zamestnanci poskytujú železničke svoje

odborné služby a prácu počas firemných dobrovoľníckych dní.“

**Thomas Jan Hejzman,
generálny riaditeľ VSE
Holding, a. s.**

„Detská železnica – to je netradičný zážitok v tradičnej doprave, za ktorým cestovali do Košíc už tri generácie. Patrí k neodmysliteľným a navyše aj „živým“ symbolom mesta. K 60-tinám jej prajeme najmä dlhú životnosť. Hlavne preto, aby aj naši nástupcovia mali možnosť cestovať v čase.“

DO CESTOVATEĽSKÉHO DIÁRA

Čo by vám na Detskej železnici nemalo ujsť? V najbližších mesiacoch vás pozývame

APRÍL

25. sobota

9:15, 11:15, 13:15

Prebúdzanie železničky - prvé jazdy, požehnanie železničky

26. nedeľa

9:15, 11:15, 13:15

Vlaky pre nedočkavcov – generálka vozidiel, vydanie pamätného historického lístka

MÁJ

10. nedeľa

Vagón pre mamku – mamky jazdia za detský lístok, zvýhodnené obedové menu v reštaurácii U vlka, líčenie, animátori pre deti, kavička, masáž, živá hudba

16. sobota

Noc múzeí – netradičné nočné jazdy

23. sobota

Číta celá železnica

30. sobota

Na výlet od Bardejova – historickým motoráčikom na oslavu MDD

31. nedeľa

Waldorfské hry s RODINKOU – prekonaj strach, posuň svoje hranice, nauč sa niečo nové - chodenie na chodúloch a po lane, žonglovanie, štrikovanie na prstoch a k tomu pizza zdarma

Nábor mladých železničiarov – pre deti od 10 rokov, stačí prísť a na

vlastnej koži si vyskúšať pravú železničiarску atmosféru

JÚN

1. Pondelok

Deň detí - železnička mimo-riadne otvorená pre najmenších aj v pondelok

6. sobota

Deň mažoretiek RAGTIME – deň ako vyšitý pre dievčatá – zábava s mažoretkami, nácvik pochodu a trikov s paličkou, zdravý životný štýl, osobný tréner, vizážistka

13. sobota

Výlet na Spišský hrad – putovanie motoráčikom po veľkej železnici

20. sobota

Ocko, poď sa s nami hrať! – deň chlapov – škola šermu, šachu, modelové vláčiky, futbal, pivo, klobása

60. KOŠICKÁ hudobná JAR

15. apríla - 17 mája 2015

www.sfk.sk

www.navstevnik.sk

**Ponuka prenájmu atrakcií
na rôzne príležitosti**
Mobilné 5D kino a skákacie hrady

0907 587 885 0917 486 677
anna.motricova@centrum.sk

Ďakujeme

Hlavní partneri:

WAGON SLOVAKIA Košice, a.s.

RWEGROUP

KOLAJOVÉ
A DOPRAVNÉ
STAVBY

Partneri:

Peter Ferenc
nákladná doprava
www.pefe.sk

Produktoví partneri:

TOI TOI & DIXI

Váš partner pre sanitaru techniku

DOPRAVNÝ PODNIK
MESTA KOŠICE

Regionálni partneri:

Mediálni partneri:

TV-REGION

VEĽA ZÁŽITKOV, ALE BEZPEČNE!

Milí návštevníci. Vstupom do areálu Rušňového depa ZSSK, a. s. , vstupujete do bezprostrednej blízkosti kolajiska a pohybujúcich sa vozidiel. Prosíme vás, aby ste vzali na vedomie, že vstupom do areálu ste povinní dbať o svoju bezpečnosť a vám zverených osôb. Ste povinní svojim konaním v žiadnom prípade neohroziť bezpečnosť ostatných návštevníkov Rušňoparády. Vy a vaše deti sa budete v celom areáli cítiť bezpečne, ak sa sami budete správať opatrne a zodpovedne. Prosíme vás preto o dodržiavanie pokynov usporiadateľov a nasledujúcich pravidiel.

- 1/ Nevstupujte za bezpečnostnú pásku alebo do priestorov označených zákazom vstupu. Vstup do objektov ZSSK a ŽSR bez sprievodu oprávnenej osoby je prísne zakázaný.
- 2/ Nevstupujte do kolajiska! Aj počas Rušňoparády bude dochádzať k posunu vagónov či rušňov.
- 3/ Pri vození na stanovištiach vopred určených rušňov sa riadte pokynmi obsluhy.
- 4/ V miestach pohybu železničných vozidiel dbajte na zvýšenú ostražitosť a opatrnosť, dôsledne dávajte pozor na pohyb detí.
- 5/ Pri detských atrakciách sa riadte pokynmi prevádzkovateľov.
- 6/ Nestúpajte na samotnú kolajnicu – môžete sa pošmyknúť! Nebehajte za idúcim vozidlom! Cez koľaje prechádzajte vždy po vyznačených miestach. Pri prechode sa vždy presvedčte, či sa neblíži vozidlo.
- 7/ Venujte pozornosť hláseniam moderátora. Pri návšteve podujatia sa nikam neponáhľajte, všade dôjdete včas aj pokojným krokom.
- 8/ V prípade straty dieťaťa, alebo vecí, hláste sa vždy pri hlavnom pódiu vedľa točne.
- 9/ Dôležité telefónne číslo: 112

Veríme, že sa vám Rušňoparáda bude páčiť a že sa u nás budete cítiť spokojne a bezpečne.

Ďakujeme.